

"Vấn đề của giáo hội hiện nay không chỉ một số vị giám mục và linh mục quá dãi trãi c
những gì chúng tôi làm. Những người dân nhìn vào và rời mắt lòng tin..."

Trích trong bài phóng sự "Lâu đài mùa xuân" của tác giả Jacek Dziedzina trong số san đßc bßt
"Giáo Hội Kitô Việt Nam" của tuần báo Gość Niedzielny - Ba Lan, mới phát hành hôm 16 tháng
5 năm 2010.

Chúng tôi tới Huế miền trung Việt Nam sau 14 tiếng đồng hồ tra tßn trong chiếc xe bus lßc sßc.
Thành phố lßch thißp và êm ß hßn Hà Nội rßt nhiáu chß yßu nhß cung đßn cßa vua khißn Huế
nßi danh và mang âm hßng thßi thßnh vßng xa xßa. Huế nßm đßi vĩ tuyßn 17, tßc là đßi
ranh gißi chia Việt Nam làm hai đßt nßc khác bißt: Bắc và Nam Việt Nam sau hißp đßnh
Ge-ne-vß. Cßng sßn lßy mißn Bắc còn mißn Nam lß ra phßi là thung lßng dân chß. Đß hßn mßt
trißu ngßi Công giáo di cß tß bßc tßi nam bßi e sß gia tăng đßn áp. Trong số họ có cha mß linh
mßc John, ngßi giß đßng ß Huế. Tßi hôm nay chß cß chßn có thß nói tình thß đã tßt lên nhiáu. –
vß linh mßc nói. – Chính sách của nhà cầm quyền là làm sao gây đßng tâm lý hãi sß, đßn áp,
làm sao tßo cßm giác rßng chính quyền đßng giám sát mßi vißc hßn là đßn áp thßc sß – ông nói
thêm. Dù vßy, ông công nhßn rßng ß mißn Nam mßi thß thoáng hßn mißn Bắc. Vß linh mßc có
tin vào chiếc thßng của dân chß không ß? – Những người dân chßng quan tâm tới chính phủ hay chính
trß. Những người dân chß nghĩ làm sao kißm đßc nhiáu tißn đß tßn tßi. Thß nên chß a có chß cách
mßng trong lúc này – cha John nói vßy.

Thánh đßng qußc gia ß La Vang cũng là nßi mang nhiáu chß sß của sßn ißng. Đây là đßa

"Giáo Hội Kitô Việt Nam"

Tác Giả: Jacek Dzedzina / B&n Việt d&ch
Thứ Bảy, 22 Tháng 5 Năm 2010 10:03

điểm quan trọng nhất ở Việt Nam: Trung tâm Hành hương Đức Mẹ Maria. Quảng trường 50 km (mặt chiếu đi tới) là quảng trường thờ thách lớn cho cộng đồng của người nhập vai hành khách trên chiếc xe mô-tô của họ. Cuộc thi đấu thể thao XVII, vào thời kỳ Công giáo bắt đầu áp dụng máu, người Công giáo tới rùng rợn này lánh nạn. Họ cứu nguy cho hòa bình và giải thoát. Đức Mẹ khi đó hiện ra và hứa hẹn cứu nguy số phận của chúng ta. Chưa đầy 100 năm sau, nhà thờ được xây dựng tại đây nhưng sau đó bị người Mỹ ném bom thiêu hủy tranh Việt Nam tới nay vẫn còn dấu tích. Quân đội Bắc Việt không phá hủy nhà thờ bởi các chiến sĩ của họ bị thờ phụng được đưa vào nhà thờ trú ẩn.

Tôi Huân, chúng tôi gặp và linh mục chịu trách nhiệm xây dựng thánh đường. – Trước kia giáo phận từng sở hữu 23 ha đất, năm 1961, cộng đồng này đã gặt hái thành quả cho chúng tôi 6 ha. Thời những ngày đầu có những đổi thay và được họ trả lại phần lớn, từng cộng đồng 20 ha – linh mục nói và cho xem dự án ban đầu của trung tâm hành hương.

Một trong những linh mục nói:

- Việc của giáo hội hiện nay không phải chờ đợi sự giám mục và linh mục quá dãi trải trong những gì cộng đồng làm. Người dân hãy nhìn vào và rồi mở lòng tin. Nếu ta làm theo những gì chính sách cộng đồng cho dù như thế thì chúng ta không còn là nhân chứng – cha nói thản nhiên.

Một vị linh mục khác nhận xét như sau:

- Giáo hội tại Việt Nam nói chung rất thờ phụng những người trong hàng giám mục cũng có những chia rẽ: miền Bắc theo hướng những người, cộng đồng cộng đồng và không có thừa kế. Các giám mục ở miền Nam thì dù bị bắt hay không. Ở miền Nam mới có cộng đồng 35 năm còn miền Bắc thì đã học được cách đi phó vụ cộng đồng tới đâu. Ở miền Nam, có vị giám mục, được đưa ra cai quản giáo phận, phải đồng ý với vị linh mục và cộng đồng tác vụ và chính quyền giáo phận của cha sở. Ông này làm cha sở liên tục trong 36 năm! Chuyện tương tự không xảy ra trong đời sống bình thường. Ngoài ra, chế độ giáo phận còn phải đồng ý không được 2 vị linh mục có phận và con cái, bởi những vị này cũng là cộng đồng tác vụ của chính quyền. Theo tôi thì các vị linh mục đã cộng đồng tác vụ cộng đồng không phải là gì cho dân tộc mà họ thực chất là những kẻ khốn khổ – vị linh mục nói đanh thép.

Tôi nay, ở Việt Nam người ta vẫn nhớ tới vị **hàng y Nguyễn Văn Thuận** đã mất mấy năm

"Giáo Hội Kitô Việt Nam"

Tác Giả: Jacek Dziedzina / B&#n Vi&#t d&#ch
Thứ Bảy, 22 Tháng 5 Năm 2010 10:03

---

trở c, người tởng người tù cởng sỏn mỏỏ i mỏ y nỏm đỏng. Trong tù, vỏ giám mỏ c cỏ u nguyỏn bỏ ng cỏy thỏnh giá làm tở dỏy thếp. Ông không thỏ a hiỏ p vỏ i chỏnh quyỏn. Khi ông có đỏ u kiỏ n rỏ i Viỏ t Nam, chỏnh quyỏn không cho ông trở lỏ i nỏ a. Ngày hôm nay, có thỏ coi tởng giám mỏ c Hà Nỏ i

Ngô Quang

Kiỏ t

cũng có

thái đỏ cởng cấp nhỏ vỏ y. Đúng vào thỏ i đỏ m chúng tôi tỏ i Viỏ t Nam thì ông đi Roma chỏ a bỏ nh. Tỏ lâu nay, ông bỏ kiỏ t sỏ c bỏ i chỏ ng mỏ t ngỏ . Cuỏ c sỏ ng liên tỏ c trong cỏng thỏ ng bỏ i chỏnh quyỏn bỏ o hành đỏ mang tỏ i nhỏ ng hỏ u quỏ nhỏ t đỏ nh. Hàng trăm giáo dân, không chỏ có giáo dân đỏ a phỏ n cỏ a ông, tỏ i chia tay tiỏ n ông đi chỏ a bỏ nh. Vỏ tởng giám mỏ c tởng có can đỏ m nói thỏ ng vỏ i chỏnh quyỏn: "Tỏ do tôn giáo là quyỏn lỏ i, chỏ không phỏ i là ban phát". Trở c kia, khi còn là giám mỏ c ở Lỏ ng Sỏ n, ông tởng đi bỏ tỏ giáo xỏ này tỏ i giáo xỏ kia đỏ thỏ c hiỏ n sỏ mỏ nh linh mỏ c. Cỏ ng sỏ n làm tỏ t cỏ đỏ xóa sỏ vỏ giám mỏ c này khỏ i đỏ a bàn Hà Nỏ i, ép ông tỏ chỏ c. Mỏ t vỏ linh mỏ c đỏng Phanxicỏ t Sỏ i Gòn nói rỏ ng hỏ i buỏ n bỏ i trong sỏ cởng cấp cỏ a mình, vỏ tởng giám mỏ c đỏ ng nhỏ cô đỏ n trong hàng giáo phỏ m Viỏ t Nam. Ví đỏ nhỏ mỏ i đỏy thỏi, mỏ t giám mỏ c phó đỏ c thỏ phong vỏ i quyỏn thỏ a kỏ . Đỏ u này cho thỏ y vỏ c đỏ y tởng giám mỏ c đỏ nỏ i khỏc chỏ còn là vỏ n đỏ thỏ i gian.

Sài Gòn

Hình nhỏ ở Viỏ t Nam chỏ ng ai thích tên gỏ i thành phỏ Hỏ Chí Minh. Tên gỏ i ngỏ n và duyên dáng Sài Gòn vỏ n đỏ c dùng trên xe bus. Vào ngày 30 thỏng Tỏ , khi quân đỏ i bỏ c Viỏ t ở tỏ đỏ vỏ Sài Gòn, dùng xe tăng đỏ p đỏ tỏ ng trở sỏ chỏnh phỏ miỏ n Nam, ai cũng biỏ t đỏ i tên chỏ là mỏ t trong nhỏ ng yỏ u tỏ cỏ a trở tỏ mỏ i. Tuy vỏ y, ngày nay, Sài Gòn tỏ o cỏ m giác là mỏ t thành phỏ hiỏ n đỏ i, thi thoỏ ng gỏ i nhỏ khung cỏ nh Boston. Kỏ cỏ bỏ y chuỏ t chỏ y giỏ a trung tâm thành phỏ không thỏ thay đỏ i sỏ thỏ t, rỏ ng Sài Gòn đỏ trở thành biỏ u tỏ ng cỏ a nhỏ ng ham muỏ n tỏ bỏ n trong đỏm cỏ n thỏ n cỏ a đỏ ng, đi theo đỏ ng cỏ a cỏ ng sỏ n Trung Hoa, thỏ c hiỏ n "thỏ trở ng tỏ do theo chỏ nghĩa xã hỏ i" kỏ tỏ năm 1986.

Nỏ i thỏnh đỏ ng Nỏtre-Dame buỏ i tỏ i, 3 nhỏm giáo dân thay nhau canh tỏ ng Đỏ c Mỏ Maria. 5 năm trở c, tỏ ng mỏ khỏc nhỏ mỏ t sỏ nhỏn chỏ ng đỏ thỏ y. Kỏ tỏ đỏ, ngày nào cũng có cỏ u nguyỏn vài giỏ đỏ i tỏ ng. Tỏ ng tỏ nhỏ vỏ y tỏ i nhà thỏ Đa Minh, nhỏ ng ngày trong tuỏ n có lỏ mi-sa lúc 5 giỏ sáng vỏ i khoỏ ng 80 giáo dân, buỏ i tỏ i thì trên 300. Tỏ i Viỏ t Nam, Đỏng Ba Đa Minh quyỏ tỏ i 100 ngàn giáo dân tỏ i thỏ . Có thỏ có cỏ m giác rỏ ng tỏ do tôn giáo đỏng nỏ rỏ .

Linh mỏ c N làm sáng tỏ hỏ n vỏ n đỏ này. Ông là vỏ linh mỏ c truyỏ n giáo tỏ nỏ c ngoài tỏ i dù gỏ c ông là ngỏ i Viỏ t Nam. Đỏng cỏ a ông không đỏ c chỏnh quyỏn công nhỏ n. Ông không đỏ c nhỏ n vào đỏ i hỏ c bỏ i cha cỏ a ông tỏ ng phỏ c vỏ trong quân đỏ i miỏ n Nam. Ông tu hỏ c ở nỏ c ngoài và thỏ phong linh mỏ c cũng tỏ i nỏ c ngoài. – Cha phỏ i làm lỏ mi-sa bí mỏ t trong

"Giáo Hội Kitô Việt Nam"

Tác Giả: Jacek Dzedzina / B&n Vi&t đ&ch
Thứ Bảy, 22 Tháng 5 Năm 2010 10:03

---

nhà, có khi thì nhà thờ cùng với các vị linh mục khác như ông cha sẽ bị bắt cứ lúc nào bên họ cũng có thể vào và hỏi cha có gì ý phép hay không – linh mục N nói. Cha đã cả ông bị đẩy vào tù cả ở tù, mãi hơn tù phải đi p xích-lô bị không được lao động theo nghi p kế s. – Chính quyền Việt Nam hoàn toàn xa rời các khó khăn người dân gặp phải. Cha biết có những gia đình còn không có đủ tiền mua gạo bị phân bổ cho Việt Nam bị mang cho Trung Quốc. Chính quyền làm việc nghĩa là sao? Không lẽ đang đến n Trung Quốc họ trả thì chi tiền với M chẳng? – vị linh mục hỏi. Ông cũng có so sánh tình trạng trong việc chính quyền Việt Nam hiện cho Trung Quốc mua nhôm ở nam Việt Nam. Vấn đề khác là tham nhũng bất cứ chính quyền nào cao nhất vẫn chưa có ai giám sát. Và cả những bất cứ lùi về Trung Quốc trong vấn đề 3 quân đội ở bị chi m. Động viên công nhân chưa hề hi vọng này giờ đã ngửi tù. – Làm giàu là chuyện không tưởng, chỉ dành cho nhóm động viên, phân bổ người dân đầu tư nghèo – linh mục nói. – Cha biết rằng cha rất mệt mỏi khi gặp anh, những anh cũng mệt mỏi khi tôi đây gặp cha. Thế những cha chúng sẽ gì thì chính trị gia. Chúa Giêsu cũng đâu có s. Nhiệm vụ cả cha là những sự nghèo, rao truyền thánh kinh. Cha tin rằng thì ngày nào đó, tình thế sẽ đổi thay.